

Første næstformand (Ivar Hansen):

Hr. Thulesen Dahl. Og så forventer jeg, at dette lille ordskifte er ved sin afslutning.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det, jeg sagde, var, at et selvstændigt og suverænt land selv kan bestemme, hvem der skal have ophold i Danmark. Det, Dansk Folkeparti mener, er, at et selvstændigt og suverænt land – nu siger jeg det, nu forklarer jeg det for fru Elisabeth Arnold, så håber jeg, det kan forstås – selv kan beslutte, hvem der skal have ophold i Danmark. Det kan vi ikke i dag, og det ønsker vi skal laves om.

Hermed sluttede forhandlingen.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Som tidligere meddelt vil afstemningen om de fire forslag til vedtagelse, der er fremsat af henholdsvis hr. Ove Fich, hr. Keld Albrechtsen, fru Annette Just og hr. Kristian Thulesen Dahl, blive foretaget i mødet i morgen.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 130: Forslag til lov om ændring af lov om daghøjskoler og produktionsskoler m.v. (Indhold, skolemiljø, åbent udbud, filialvirksomhed m.v.).

Af undervisningsministeren (Ole Vig Jensen) (Fremsat 9/12 97).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Poul Erik Dyrland (S):

Det lovforslag, vi her skal behandle, er en opfølgning af en lille del af de finanslovaftaler, der er indgået imellem regeringen og en række partier. Forslaget handler i bund og grund om at få mere styr på daghøjskolerne, ikke skolerne som sådan, men mere den måde, skolerne agerer på i hverdagen.

I Socialdemokratiet er vi ikke så meget optaget af, om daghøjskolerne har 8.000, 9.800 eller

11.000 årselever. Det, der interesserer os, er, hvad det er for en ydelse, som staten betaler for.

Som sagt er det ikke årselevtallet, der interesserer os mest, men når årselevtallet i 1997 havner et godt stykke over 12.000 årselever, er det på sin plads, at vi interesserer os for, hvorfor det er sådan, og om der er behov for justeringer.

Der er efter vores opfattelse behov for at justere. Alt for mange daghøjskoler har haft svært ved at holde sig inden for den nugældende lovs forhåndsparagraf og anvendelsesområde. Der er udbudt kurser som engelsk, tysk, edb, edb på Internettet, bogføring, markedsføring, stil og design, blomsterbinding og livskvalitet, ejendomsfunktionærer, sund krop og sjæl, sommerkursus med boldspil, svømning m.m., syning, slankekur osv.

Det er alt sammen aktiviteter, som efter vores opfattelse hører hjemme enten under lov om arbejdsmarkedsuddannelser eller folkeoplysningsloven. Der er her tale om en lang række folkeoplysningsaktiviteter, som vi i den socialdemokratiske gruppe ikke vil betale over 52.000 kr. pr. årselev for.

Lovforslaget lægger op til, at der nu skal styr på og kontrol med, hvad der fremover udbydes, og det er vi meget tilfredse med.

I dag er der etableret ca. 200 daghøjskoler. Når man ser på udviklingen i antallet af daghøjskoler, tyder alt på, at det er alt for nemt at starte en daghøjskole. De minimumskrav, der er til en skoles aktiviteter, er ganske enkelt for lempelige. Derfor er vi enige i, at kravene nu strammes op. Vi finder, at det er rimeligt, at en skole skal have mindst 20 årselever, og at to tredjedele af lærerne skal være fastansatte, samt at der skal gennemføres undervisning i mindst 30 uger på et år. Disse krav vil sikre et minimum af skolemiljø, både fysisk og pædagogisk, og vil være med til at sikre et kvalitativt tilbud.

Hvad vi betaler for, er som sagt dét, der interesserer os i denne sag. Staten betaler i dag de fulde omkostninger, når en kommune sender en kontanthjælpsmodtager på et 24 ugers daghøjskoleophold. Sagt med andre ord: Det koster ikke kommunen fem flade øre at indfri aktiveforpligtelsen over for kontanthjælpsmodtagerne i den periode. Frem til den 1. januar 1997 betalte kommunen 20 pct. af taxameteret. I Socialdemokratiet er vi af den opfattelse, at den væsentligste årsag til eksplosionen i årselevtallet er, at det i 1997 har været gratis for kommunerne at sende elever på daghøjskolerne.

Vi havde gerne set, at de forhandlinger, der dannede grundlag for dette lovforslag, var endt op med, at kommunerne igen skulle være medfinansierende og gerne med 30 pct., men sådan skulle det altså ikke være denne gang.

At dette lovforslag er begrænset til at udmønte de aftaler, der er indgået i forbindelse med finansloven, finder vi i den socialdemokratiske gruppe helt i orden. Når det er sagt, vil jeg godt påpege, at der er behov for andre ændringer i den nugældende daghøjskolelov, hvilket undervisningsministeren da også tidligere har lagt op til.

Vi finder, der er behov for at se nærmere på kommunernes mere generelle rolle i forhold til daghøjskolerne, der er efter vores opfattelse behov for at se nærmere på den såkaldte 8-regel, der er behov for at se nærmere på bestyrelsens omhyggelighed og kompetence, der er spørgsmålet om grundtilskuddet, og endelig skal det vurderes, om reglerne vedrørende produktionsskolerne er helt up to date. Derfor forventer vi, at regeringen efter nytår fremsætter et lovforslag, så vi også får de her nævnte ting på plads, for det er der behov for.

Der er enkelte elementer i det lovforslag, vi nu behandler, vi er lidt usikre på, bl.a. hvordan man vil håndtere det nye stk. 4 i § 6, men det får vi afklaret under udvalgsarbejdet, og jeg skal hermed give den socialdemokratiske gruppes tilslutning til forslaget.

Henning Urup (V):

Dette lovforslag er en del af finanslovaftalen mellem SF og regeringen. Det betyder, at det skal være færdigbehandlet inden for en uge efter fremsættelsen, hvilket jo som indledning giver anledning til rynkede bryn.

I Venstre finder vi det væsentligt, at vi oprettholder forskellige former for løftstænger, der kan hjælpe såvel unge som lidt ældre ind på deres rette hylde på arbejdsmarkedet eller i uddannelsessystemet. Men i øjeblikket forholder det sig sådan, at arbejdsmarkedet råber på arbejdskraft. Der er ledige pladser på erhvervsskolerne, vore højskoler er næsten tømt for elever, og desuden ved vi, at de små årgange venter lige om hjørnet. Samtidig ser vi så daghøjskolernes og produktionsskolernes elevtal vokse og vokse.

I Venstre støtter vi dette lovforslag, fordi det overordnet vil stramme op over for denne unødvendige skævvridning. Vi ville også have haft sympati for, om man samtidig fra regerin-

gens side havde foreslået en tilsvarende stramning på AMU-området. Det kunne have givet langt større besparelser. Vi støtter også tanken om lokal forankring uden filialdannelser ud over kommunens grænser.

Lovforslaget lægger op til et minimum på 20 årselever og et minimum på 30 ugers undervisning årligt, hvilket kan være udmærket for at give skolen et tilstrækkeligt fundament, men når man yderligere forlanger, at en selvejende institution skal have to tredjedele af lærerne fastansatte, vil skolerne få et institutionsagtigt præg og miste noget af deres fleksibilitet med hensyn til at finde de bedst egnede lærere til de forskellige emneområder. Da skolerne jo skal være et offentligt, åbent tilbud med et varierende elevtal, må skolerne have mulighed for at ansætte lærere uden at skulle være bundet op af besværlige fratrædelsesordninger. Og dokumentationen for en kvalitetsforbedring ved en fastansættelse af lærerne mangler vi.

Stramningen i lovforslaget går primært ud på at mindske skolernes manøvrer muligheder, men man kunne vel også forestille sig en begrænsning i form af et maksimum for, hvor mange uger hver enkelt elev kan gå på en daghøjskole eller en produktionsskole.

Venstre vil give lovforslaget en positiv behandling i udvalget, om end tiden er knap.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Jeg vil da gerne spørge hr. Urup, om der er noget usædvanligt i, at man oven på et finanslovforslag har en række lovforslag, som skal igennem Folketinget. Det plejer normalt at være konsekvensen af en finanslovaftale, og sådan var det også, da vi sad med en borgerlig regering. Jeg betragter mere hr. Urups udsagn som det sædvanlige fodslæberi fra oppositionens side, som vi har oplevet gentagne gange i denne samling.

Så skal vi selvfølgelig ikke diskutere AMU her, men jeg kunne da godt tænke mig at spørge hr. Urup: Er man i Venstre enig med arbejdsmarkedets parter i, at der skal ske begrænsninger i AMU-centrenes udbud og i givet fald, hvad er det, der skal skæres væk? Hvad er det for brancher, der ikke skal have mulighed for at få uddannelse og efteruddannelse? Det kunne da være interessant at få at vide af hr. Urup.

(Kort bemærkning).

Henning Urup (V):

Det er jo normalt, at tingene skal hastes igennem på dette tidspunkt, men jeg vil da minde hr. Poul Erik Dyrland om, at han selv nævnte en række områder, som der burde kigges på i daghøjskolesammenhæng, og det kunne være, at hvis man havde taget det her op lidt før, kunne man have fået de ting med.

Jeg er vidende om, at daghøjskolerne selv har henvendt sig med nogle problemstillinger, som de gerne ville have haft behandlet under lidt mere gunstige tidsmæssige forhold.

Om AMU kan jeg sige, at jeg ikke her og nu direkte kan pege på nogle ting, men jeg tror, det er et almindeligt indtryk, at AMU-kurserne er pustet kunstigt op. Hvis vi skal se på den problemstilling, kunne jeg måske vende spørgsmålet om og spørge, hvor dokumentationen er for, at succesraten eventuelt er større på et AMU-kursus end på en daghøjskole.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Hvis jeg ikke husker helt galt, er det rent faktisk sådan, at der er lavet en undersøgelse, hvor man netop sammenholder daghøjskolernes effekt med AMU's, og så vidt jeg husker, påpeger den pågældende rapport faktisk, at der er en væsentlig større effekt af AMU-aktiviteterne, end der er af daghøjskolernes.

Jeg ved godt, at nogle har sat spørgsmålstegn ved den rapport, og naturligvis i særdeleshed daghøjskolerne, men så vidt jeg ved, er det vist nok en kendsgerning, at det forholder sig sådan.

(Kort bemærkning).

Henning Urup (V):

Det er nemlig rigtigt, at vi nu kan stå og henvise til en rapport, som vi ikke kan huske tallene i.

Jeg har hørt det modsatte, nemlig at der faktisk er en større succesrate på daghøjskolerne, end der er på AMU. Det er ikke, fordi jeg i den sammenhæng skal forsvare daghøjskolerne, men det illustrerer jo blot, at AMU ikke er problemfri.

Eva Møller (KF):

Det Konservative Folkeparti kan ligesom de to foregående ordførere støtte lovforslaget, som det her foreligger. Vi har noteret os, at lovforslaget præciserer formålet med at etablere daghøjskoler således, at det siges, at det skal være

et tilbud for specielt de kortuddannede, at det skal være et generelt tilbud rettet mod arbejdsmarkedet, og at det skal styrke den enkeltes færdigheder og egnethed til job.

I fortsættelse af, at det er et ønske på denne måde at styrke formålet med at etablere daghøjskoler, præciseres det så altså også, at det er et daghøjskoletilbud, der ikke specielt skal rette sig mod kvalifikationer til en bestemt virksomhed eller et bestemt job, at det ikke skal være et tilbud til mennesker, som permanent har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet, at der ikke må kræves specielle forkundskaber for at starte på det, og at man ikke under denne lov skal tilbyde kurser eller undervisning, som retteligt hørte ind under andre love, det være sig AMU, folkeoplysning eller lignende. Det er vist nok det, vi i forbindelse med en anden lov under folkeoplysningsområdet har kaldt konkurrenceforvridning, men her lyder det altså, som om vi godt kan finde ud af at få løst problemet, og det er da utrolig glædeligt.

Vi kan også fra Det Konservative Folkepartis side bakke op om, at man gennem at sætte grænser for antallet af årselever, for antallet af uger, i hvilke der skal være undervisning, og ved at sætte en kvote for fastansatte lærere får styrket præg af, at det er en højskole og ikke – skal vi sige – sådan mere en aftenskole- eller kursuspræget undervisning.

Men vi vil samtidig gerne sige om lige præcis de grænser for antallet og de periodelængder, som ministeren har lagt op til her i lovforslaget, at det kan man naturligvis diskutere og sætte spørgsmålstegn ved. Vi vil da i hvert fald godt under udvalgsarbejdet have nogle begrundelser for, at man har valgt netop de tal, som der står i lovforslaget.

Fra konservativ side er vi også tilfredse med, at der lægges vægt på, at en daghøjskole stadig væk skal være forankret i det lokale miljø og være udtryk for, at man mener, at et daghøjskoletilbud er et af de tilbud, man gerne vil give.

Således som lovforslaget er udformet, læser jeg det på den måde, at antallet på de 20 årselever kun gælder for daghøjskolerne og ikke for produktionshøjskolerne, men det vil jeg gerne have en bekræftelse på eller en benægtelse af fra ministerens side for at få afklaret dette spørgsmål helt præcist.

Jeg skal også sige, at for os er det selvfølgelig, ligesom det er for de berørte skoler, en meget kort tidsfrist, der er, men vi er vidende om, at sådan er det ofte i forbindelse med et finanslov-

forlig, som så skal udmøntes bagefter. Vi håber imidlertid, at både vi og skolerne får den nødvendige omstillingstid, så det, vi laver her, også på lang sigt kan blive til gavn og glæde for området.

Aage Frandsen (SF):

I forbindelse med finanslovforhandlingerne for et år siden fik SF igennem, at taxameteret for daghøjskolen blev hævet, og vi fik også igennem, at når nogle skal i aktiveringstilbud på en daghøjskole, er der 100 pct. dækning.

Ved samme lejlighed blev det også aftalt, at man skulle sætte et analysearbejde i gang, og det var med henblik på tre ting.

For det første at se på sammensætningen af daghøjskolernes taxameter med hensyn til grundtilskud og løbende taxameter.

For det andet med henblik på at sikre kvaliteten i undervisningstilbudene.

For det tredje med henblik på at se på taxameteret mellem på ene side daghøjskoler og på den anden side AMU-centre og tekniske skoler.

Dette undersøgelsesarbejde er afsluttet, og man kan sige, at dette lovforslag på den ene side er et resultat af det, som allerede blev aftalt for et år siden, og som undersøgelsesarbejdet også lægger op til, og for det andet er en konkret udmøntning af den aftale, som nu er indgået mellem regeringen og Socialistisk Folkeparti om finansloven.

Da vi lavede sidste års aftale om finansloven, havde daghøjskolerne en vigende søgning, og der var også adskillige daghøjskoler, der havde en dårlig økonomi, og det var det, der var baggrunden for at hæve taxameteret.

I år har vi derimod set, at tilgangen af kursister til daghøjskoler er steget ganske meget. Alligevel må man nok konstatere, at daghøjskolerne for manges vedkommende har en dårlig økonomi, og det vil sige, at når vi ser den stigende tendens, er det ikke, fordi daghøjskolernes økonomi er sådan helt fantastisk, for det er der ikke tale om, men efter vores opfattelse fordi, som også undersøgelsen viste, en række daghøjskoler har kurser, som allerede den socialdemokratiske ordfører levende har redegjort for, hvis indhold må siges ikke at høre hjemme på en daghøjskole. Det er kurser, som enten hører hjemme på et AMU-center, i aften-skoleregi eller måske endda slet ikke nogen steder, hvor det offentlige skal bidrage med tilskud.

Derfor er vi ud fra et ønske om at forbedre kvaliteten på vore daghøjskoler tilhængere af de ændringer og ikke mindst de præciseringer, som ligger i lovforslaget. Det drejer sig om at få understreget, at daghøjskoler er højskoler, og at det er vigtigt, at der er et kvalificeret skolemiljø på daghøjskolerne.

Man kan sige, at meget af det, der ligger i lovforslaget i virkeligheden allerede burde være tilfældet, men desværre er det nok sådan for enkelte skolars vedkommende, at det tillidsforhold, som hersker inden for det folkeoplysende arbejde, har man ikke helt levet op til, og det er derfor, at det er nødvendigt at gennemføre disse kvalitetskrav. Det drejer sig om antallet af årselever, det drejer sig om, hvor mange uger man skal udøve undervisning, det drejer sig også om antallet af fastansatte, og så drejer det sig om, at man ikke kan have filialer.

Med hensyn til fastansatte lærere er der jo en dispensationsmulighed, og det vil sige, at de små skoler altså kan undgå at komme i klemme i den forbindelse.

Det er også vigtigt at understrege, at daghøjskolernes formål er både personlig udvikling og udvikling af en persons muligheder på arbejdsmarkedet og i uddannelsessystemet i øvrigt. Derfor må man sige, at det er umuligt direkte at sammenligne daghøjskolernes effekt på arbejdsmarkedet senere hen med f.eks. AMU-centrenes, for daghøjskolerne kommer ind på et andet tidspunkt end AMU-centrene, og man må sige, at den undersøgelse, som der formentlig blev refereret til, og som er lavet af Socialforskningsinstituttet, skal tages med et betydeligt gran salt, og det er ikke kun daghøjskolefolkene, der siger det; det siger alle, der har forstand på, hvad der foregår inden for de forskellige uddannelsesområder.

For mange kan daghøjskoler nemlig være det første skridt og det første vigtige skridt, inden man starter i et uddannelsesforløb, og derfor er det også vigtigt, at daghøjskolen lever op til de kvalitetskrav, der skal være, når der er tale om noget, som er højskoler.

Uanset at kontrolsystemet på området øges – og det gør det, og det er åbenbart nødvendigt, at det sker – er det også vigtigt at understrege det princip, der er i det danske folkeoplysningsregi, at man i høj grad bygger på tilliden, og det er vigtigt, at også daghøjskolerne lever op til det tillidsforhold og lever op til de kvalitetskrav, som er til området. Derfor må man sige, at ud over at vi laver det her lovforslag, er

det også vigtigt, at man lever op til det, for ellers risikerer vi, at der sker andre ting senere.

Jeg er selvfølgelig glad ved den socialdemokratiske ordfører, der sagde, at Socialdemokratiet ikke interesserer sig for antallet, om det er det ene tal eller det andet tal. Det er jeg glad ved at høre. Jeg er ikke helt sikker på, at den socialdemokratiske ordførers minister, finansministeren, har helt den samme opfattelse.

Dorit Myltoft (RV):

I Det Radikale Venstre støtter vi daghøjskolerne og produktionsskolerne, sådan som de er groet op i den danske folkeoplysningstradition, og ud fra den holdning, at de nu udfylder en vigtig uddannelsesmæssig opgave. Derfor er det naturligvis godt, at der er masser af aktivitet på området, og at skolerne har mange brugere.

Men vi er enige i, at det er nødvendigt med en præcisering, sådan at daghøjskolerne kvalificeret kan udfylde de uddannelsesmæssige opgaver, der er blevet tillagt dem. De skal fortsat tilbyde undervisning, som er tilrettelagt for kortuddannede. Derudover præciseres det i forslaget, at de enkelte tilbud skal styrke deltagerens personlige udvikling og forbedre deres muligheder i uddannelsessystemet og på det almindelige arbejdsmarked.

Ligeledes er det vigtigt, at vi værner om skolernes særkende og undervisningens kvaliteter. Derfor støtter vi, at daghøjskolerne ikke kan tilbyde intern virksomhedsuddannelse, arbejdsmarkedsuddannelser eller aftenskoleundervisning med tilskud efter denne lov, og at højst en tredjedel af undervisningstiden kan anvendes til undervisning m.m., der er oprettet efter anden uddannelseslov. For at sikre en højere grad af kvalitet af indholdet i undervisningen får undervisningsministeren med dette forslag en bemyndigelse. Vi har tillid til, at der med bemyndigelsen vil komme retningslinjer, som kan siges at være i lovens ånd.

I forslaget er der regler for beregningen af tilskud på grundlag af antallet af årselever og krav om den tilrettede undervisningstid samt indstilling om antallet af fastansatte lærere. Med disse regler sikres det samtidig, at der er et kontinuerligt skolemiljø.

I Det Radikale Venstre er vi af den opfattelse, at et forpligtende fællesskab om undervisningens faglige indhold er vigtigt for den enkelte deltagers personlige udvikling og faglige udbytte.

Det Radikale Venstre kan som nævnt støtte forslaget og vil aktivt og positivt deltage i udvalgsbehandlingen.

Johannes Sørensen (FP):

I en tid, hvor der i samfundet stilles store og større og større krav til det enkelte menneske, er det godt, at der er nogle uddannelsesinstitutioner, hvor folk kan få den ballast, som er nødvendig for at gå ud i samfundet og gøre en indsats også inden for arbejdsmarkedet. I den forbindelse kan daghøjskolerne være et godt tilbud til folk, specielt til de mennesker, der ikke har en stor uddannelsesmæssig baggrund, og derfor mener jeg også, det er vigtigt, at der gives mulighed for at fortsætte under en eller anden form.

Jeg finder, det er meget vigtigt med de personlige ting, som er de ting, som er nævnt under den personlige udvikling, at man kan være med til at forbedre det enkelte menneskes muligheder for at gå videre med en uddannelse eller komme ind på arbejdsmarkedet.

Der er allerede sagt en masse ting om de problemer, der er ved den nuværende form for daghøjskoler, og jeg vil sige som Fremskridtspartiets ordfører på dette forslag, at vi har den holdning til det, at der skal strammes op på dette område. Der er, som det er nævnt specielt af den socialdemokratiske ordfører, alt for mange områder, hvor man tager nogle ting ind, som ikke hører hjemme i en daghøjskole, og det vil vi gerne være med til at stramme op. Det er også blevet for let at starte en daghøjskole, og vi mener også klart, at kravet om, at der skal være minimum 20 årselever, er helt o.k. Det er også vigtigt, at der sikres et skolemiljø, og det skal også være et acceptabelt kvalitetsniveau, der undervises på. Kursuslængden er naturligvis også vigtig.

Men så er der punktet om, at to tredjedele af lærerne skal være fastansat. Der mener vi fra Fremskridtspartiets side, at det er en alt for bombastisk måde at køre det på, for det kan blive meget vanskeligt at opfylde det, specielt for de mindre skoler, og det er vel også derfor, man har sagt, at undervisningsministeren kan dispensere fra det. Vi finder i al fald, det er meget vigtigt, at det sker.

Jeg kan tilsige Fremskridtspartiets positive medvirken i det udvalgsarbejde, der skal foregå.

Bruno Jerup (EL):

Dette er et lovforslag, som vi fik udleveret i går eftermiddag, sidst på eftermiddagen, og som vi har til første behandling i dag, og kort efter skal vi have lavet en betænkning til det. Vi synes, det er en urimelig måde, at man på så kort tid forsøger på at få lavet nogle ret vidtrækkende ændringer vedrørende daghøjskolerne, og så vidt vi er orienteret, har lovforslaget heller ikke været til høring. I hvert fald har jeg indtil nu ikke set nogen høringssvar angående den pågældende lovgivning. Det synes vi er ganske urimeligt.

Derfor vil jeg allerede nu annoncere, at Enhedslistens samlede stilling til lovforslaget vil blive fremlagt under anden behandling, idet vi først skal bruge tiden på bl.a. at stille nogle spørgsmål og diskutere med nogle af de berørte parter for at se, hvad konsekvenserne af denne her lovændring egentlig er.

Man kan jo sige, at vi på en eller anden måde kommer til at bevæge os hen et sted mellem to stole, hvor vi på den ene side siger, at det er vigtigt med nogle daghøjskoler, som sikrer, at folk får færdigheder til job og erhverv, men samtidig gør en masse ud af at understrege, at det endelig ikke må være AMU-lignende kurser, som lige præcis er kurser, som retter sig mod job og erhverv på en meget direkte måde. Det vil sige, at man har valgt under alle omstændigheder at sætte sig mellem to stole.

Vi mener også, at der ligger en klar forringelse i, at man ikke kan få de tilskud, som man fik sidste år.

Men som sagt vil vi ikke på nuværende tidspunkt udtale os om, hvorvidt vi kan støtte det konkrete lovforslag, men vil komme tilbage med en længere vurdering under andenbehandling.

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg kan takke alle ordførerne på nær hr. Bruno Jerup for støtte til lovforslagets gennemførelse, også at man er indstillet på, at det skal ske forholdsvis hurtigt. Jeg mener til gengæld også, at det, der lægges op til, er tilpas overskueligt, sådan at det også er forsvarligt.

Formålet er dels at kvalitetssikre daghøjskolerne, herunder en præcisering af formålet med daghøjskolevirksomhed, og det tror jeg daghøjskolerne i det lange løb er meget tjent med at Folketinget beslutter.

Så lægges der også op til at undgå risikoen for kassetænkning, hvad der i sig selv er et

ædelt formål, sådan at daghøjskolevirksomheden virkelig søges af mennesker og bruges af dem, der anbefaler mennesker at gå den vej, på en hensigtsmæssig, formålstjenlig måde.

Det er jo rigtigt, som det er sagt af flere ordførere, at der har været en meget kraftig stigning i antallet af daghøjskoleelever igennem de senere år, en udvikling, der er gået så stærkt, at man godt kan være betænkelig ved, om hovedformålet med daghøjskolevirksomheden har kunnet fastholdes. Og bekymringen har vel ikke været ubegrundet, også med de eksempler, der her fra talerstolen er nævnt på aktiviteter, som er taget op af daghøjskolerne, og som ligger mere end på kanten af, hvad der har været tænkt med daghøjskolevirksomheden.

Så jeg tror, at de forslag, der knytter an til lovforslaget her, og som sikrer kvalitet, skal fremme kvaliteten, skal undgå kassetænkning, tilsammen vil tjene det formål, som har været meningen med fremsættelsen af lovforslaget.

Jeg kan svare på spørgsmålet fra fru Eva Møller, at antallet af årselever ikke gælder for produktionskoler; det gælder alene for daghøjskoler. Produktionskolerne organiseres jo på en anden måde ved at have skiftende tilgang og afgang af elever over et år, og tjener det formål at give unge mennesker en chance her og nu, når de har behovet, og til gengæld kan de også komme videre, når de er klar til det. Så på den måde kan de ikke sammenlignes.

Så er jeg i øvrigt enig med dem, der har omtalt undersøgelsen af Socialforskningsinstituttet. Jeg mener nemlig ikke, at man kan drage de konklusioner så klippefast, som det tilsyneladende er gjort i den pågældende rapport, når det gælder AMU-systemet og daghøjskolevirksomheden. Det er forskellige formål, der er stillet op for henholdsvis AMU-uddannelserne, arbejdsmarkedsuddannelserne og daghøjskolevirksomheden, og derfor kan man ikke foretage en sammenligning, som det er gjort dér, og det skal selvfølgelig ikke komme daghøjskolerne til skade.

Til gengæld skal daghøjskolerne indstille sig på, at den fremtidige virksomhed helt og fuldt skal være i overensstemmelse med det, der er formålet med daghøjskolerne, og det er det, jeg forstår at Folketinget meget markant slutter op om.

Jeg tilsiger min støtte til det hurtige udvalgsarbejde, der skal foregå, og vil også svare på de spørgsmål, der er rejst.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 133:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven.

(Afkortning af afskrivningsperioden for goodwill m.m.).

Af skatteministeren (Carsten Koch).

(Fremsat 9/12 97).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jacob Buksti (S):

Forslaget her er et resultat af forhandlingerne om finanslovforslaget for 1998, således som det fremgår af aftalen med CD og forståelsen med Venstre og De Konservative.

Lovforslaget går ud på at afkorte den eksisterende 10-årige afskrivningsperiode til 7 år. Det er således, at den helt afgørende neutralitet i beskattningen af forskellige immaterielle aktiver fastholdes. Med de foreslåede ensartede afskrivningsregler undgås derfor fortsat tidligere tiders vanskelige afgrænsning af, om køberen af en virksomhed har betalt for overtagelse af goodwill, for sælgerens påtagelse af en konkurrenceklausul eller for overtagelse af en eksisterende lejekontrakt.

Socialdemokratiet kan derfor støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg kunne godt tænke mig at spørge den socialdemokratiske ordfører, hvordan dette her kan lette generationsskiftet. Er den socialdemokratiske ordfører ikke enig i, at når man laver sådan en skattelettelse, vil det i alt væsentligt kapita-

lisere sig i form af en højere salgspris? At det er sælgeren, der får en fordel, og ikke køberen?

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Jo, det er den socialdemokratiske ordfører helt enig i. Det er også derfor, det aldrig nogen sinde har været socialdemokratisk politik at lempe eller afskaffe goodwill. Det, der er vores politik, er at gøre det mere attraktivt at bevare pengene i virksomhederne. Det er også derfor, socialdemokratisk politik er at ændre de generelle afskrivningsregler og netop ikke goodwill, men når man skal lave en finanslovaftale, så skal der en gang imellem 90 mandater til, og det er det, der er situationen.

Peter Brixtofte (V):

Dette lovforslag støtter Venstre. Det er jo en del af et forlig, og det er en forbedring i forhold til de bestående regler.

Der skal ikke herske tvivl om, at vi hellere ville have, at det var som i gamle dage, altså det vil sige før 1993, hvor det var sådan, at det var skattefrit at sælge goodwill, og at man så ikke kunne afskrive.

Som det er i dag, skal man betale skatten med det samme, og afskrivningen går over flere år. Derfor er der en forskydning i skattebetalingen i forhold til generationsskifte, som vi ikke bryder os om. Men når det nu er sådan, vil vi hellere have en afskrivningsperiode på 7 år end på 10 år. Det er en klar forbedring for alle generationsskifter og for andre overtagelser fra én ejer i erhvervslivet til en anden, og derfor kan vi støtte lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg har to spørgsmål til hr. Peter Brixtofte.

Punkt 1: Jeg kan forstå, at Venstre går ind for, at man skal gøre det skattefrit at sælge goodwill. Derfor vil jeg spørge hr. Peter Brixtofte, om han er informeret om, at skattefrit salg af goodwill var en af hovedmetoderne, som selskabstømmerne brugte i forbindelse med selskabstømningerne.

Punkt 2: Er hr. Peter Brixtofte ikke enig i, at når man afkorter afskrivningsperioden for køb af goodwill, er det en skattelettelse, der kapitaliseres og bliver til fordel for sælgeren?